

Obsah

Předmluva	3
Proč by měl vojenský profesionál znát základy teorie práva	4
1 Pojem práva a úloha práva ve společnosti	6
1.1 Definice práva	6
1.2 Právo a další normativní systémy	7
1.3 Právní věda	8
1.4 Základní teoretické přístupy ke zkoumání práva	9
1.5 Právo vnitrostátní, evropské a mezinárodní	11
1.6 Úloha práva ve společnosti	13
2 Právní řád státu	16
2.1 Pojem a znaky	16
2.2 Základní struktura právního řádu ČR	17
2.3 Právní norma, institut a odvětví	18
2.4 Právo veřejné a soukromé	19
2.5 Právo hmotné a procesní	21
2.6 Stěžejní zásady současného českého práva	23
3 Prameny práva	25
3.1 Prameny materiální a formální	25
3.2 Normativní právní akt	26
3.3 Normativní smlouva	32
3.3.1 Mezinárodní smlouvy podle článku 10 Ústavy ČR	33
3.3.2 Kolektivní smlouvy v pracovním právu	34
3.3.3 Veřejnoprávní smlouvy ve správním právu	35
3.4 Soudní rozhodnutí	36
3.5 Prameny evropského práva	36
4 Právní norma	40
4.1 Pojem a znaky	40
4.2 Struktura právní normy	41
4.3 Druhy právních norem	43
4.4 Působnost právní normy	45
5 Právní skutečnosti	51

5.1	Druhy právních skutečností	51
5.2	Právní úkon	53
5.3	Individuální právní akty	55
5.4	Jednání podle práva bez úmyslu vyvolat právní následky	55
5.5	Protiprávní jednání	56
5.6	Právní události	56
5.7	Protiprávní stavy	58
5.8	Zvláštní druhy právních skutečností	58
6	Právní vztahy	61
6.1	Subjekty právního vztahu	62
6.1.1	Právní subjektivita fyzických osob	63
6.1.2	Právní subjektivita právnických osob	66
6.1.3	Právní subjektivita státu	67
6.2	Objekt právního vztahu	68
6.3	Obsah právního vztahu	69
7	Interpretace práva	71
7.1	Pojem a význam interpretace práva	71
7.2	Druhy výkladu podle subjektu	73
7.2.1	Výklad orgánů veřejné moci	73
7.2.2	Výklad ostatních subjektů	75
7.3	Druhy výkladu podle metody	76
7.3.1	Jazykový výklad	77
7.3.2	Logický výklad	78
7.3.3	Systematický výklad	82
7.3.4	Výklad teleologický	82
7.3.5	Výklad historický	83
7.3.6	Srovnávací (komparativní) výklad	83
7.4	Druhy výkladu podle rozsahu	84
7.5	Konformita při výkladu práva	84
8	Aplikace práva	85
8.1	Aplikační proces	86
8.2	Individuální právní akty	90
9	Právní odpovědnost	95

9.1	Obtížné vymezení pojmu	95
9.2	Funkce právní odpovědnosti	97
9.3	Druhy právní odpovědnosti a klasifikace deliktů	98
9.4	Prvky právní odpovědnosti	101
9.5	Odpovědnost subjektivní a objektivní	105
10	Zákonnost a její právní záruky	107
10.1	Pojem a význam zákonnosti	107
10.2	Zákonnost a právní stát	108
10.3	Právní záruky zákonnosti	110
	10.3.1 Zakotvení základních lidských práv a mechanismů jejich ochrany	111
	10.3.2 Dozor a kontrola	112
	10.3.3 Zrušení a změna vadných právních aktů	118
	10.3.4 Neplatnost právních úkonů	119
	10.3.5 Rozhodování sporů	119
	10.3.6 Donucení	120
	Literatura	121